

**“De rechtvaardige zal groeien als een palmboom”
Psalm 92:13**

Een filosofie

Stef Schagen
(M.Div)

Ik zal nooit vergeten hoe ik als jonge gelovige in mijn twintiger jaren op een dag van een oudere vader in het geloof een advies kreeg dat mijn leven richting gaf en voedingsbodem. Wij waren aan het werk op het kantoor van de kerk waar ik werkte, toen hij ineens zei: “Stef, wat jij moet doen is het niet verwachten van deze kerk, maar zelf je geloof en je vertrouwen op God stellen, zoals Abraham ook deed, en je eigen weg met God gaan vanuit je eigen omgang met Hem. Verwacht het niet van deze kerk, dan raak je teleurgesteld. Wees ook niet afhankelijk van mensen. Stel zelf je vertrouwen op de Heer en ga vanaf nu je eigen weg met God”.

De richting: naar beneden

Het was een advies dat ik nooit meer ben vergeten. Deze wijze Abraham op kantoor was mij al jaren vooruitgesnel. Het gaf richting aan hoe ik verder moest, en wat ik van binnen zelf al voelde: diepere wortels krijgen. En die krijg je als de richting maar één kant op gaat: naar beneden, dieper de grond in, in de bronnen van God (Psalm 1).

Ik wilde er helemaal voor gaan maar was emotioneel te afhankelijk geworden van de kerk voor voeding. Ik had mijn verwachtingen in de verkeerde bronnen. Hoe heerlijk een kerk ook kan zijn, en deze kerk was dat zeker want we surften met elkaar op een grote golf van de Heilige Geest in die tijd, je moet je eigen wortels hebben – en die moeten schieten in goede grond: God Zelf. Als je goede wortels hebt, die diep de grond van God in gaan, dan blijf je altijd overeind, ook in de stormen van het leven. Je moet je wortels nooit in andere bomen leggen, in voorgangers, kerken en stromingen, maar in God Zelf, en je eigen omgang met Hem is waar het gebeurt.

Wat hij zei, lanceerde mij. Mensen om mij heen vonden het lastig omdat ik niet meer te vangen en te sturen leek, zoekende naar eigen grond. Maar wat heb ik veel moois meegemaakt sindsdien, en wat heb ik aan dit advies veel gehad toen het moeilijk werd. Palmbomen buigen mee als de wind aanzwelt. In de stormen van het leven krijg je een dikkere stam.

Mijn levensfilosofie

Sindsdien is mijn levensfilosofie Psalm 92:13 geworden:

¹³ *De rechtvaardige zal groeien als een palmboom, opschieten als een ceder van de Libanon;*
¹⁴ *geplant in het huis des HEREN groeien zij in de voorhoven van onze God;* ¹⁵ *zij zullen in de ouderdom nog vrucht dragen, fris en groen zullen zij zijn;* ¹⁶ *om te verkondigen, dat de HERE waarachtig is, mijn rots, in wie geen onrecht is. (Psa 92:13-16 NBG).*

“De rechtvaardige zal groeien als een palmboom”, staat er. In het Hebreeuws staat er:

צִדִּיק כְּתֵמָר יִפְרָח. Van rechts naar links: Tsadiq ka'tamar jiphrach”.

In het Hebreeuws is een palmboom een “tamar”. Ook andere teksten over bomen, geplant aan waterstromen, sluiten hierbij aan, zoals Psalm 1 bijvoorbeeld:

“Welzalig de man die niet wandelt in de raad der goddelozen, die niet staat op de weg van de zondaars en niet zit op de zetel van de spotters. Maar aan des Heren wet zijn welgevallen

heeft en diens wet overpeinst bij dag en bij nacht... Want hij is als een boom geplant aan waterstromen, die zijn vrucht geeft op zijn tijd”.

De vraag is aan welke waterstromen je staat. Dat heb ik ook geleerd. Want de bronnen waar je je wortels in legt, bepalen wie je wordt en welke vrucht er steeds meer aan je takken groeit, wat je produceert.

Lessen van de palmboom

Onze geestelijke groei is in de ogen van God kennelijk te vergelijken met die van bomen. Wat heb ik daar allemaal uitgehaald inmiddels? Zomaar wat gedachten.

1. De kracht van de boom wordt bepaald door de diepte van zijn wortels. Wie geen wortels heeft, krijgt geen stam en wie geen stam heeft, krijgt ook geen takken. Maar wie diepe wortels heeft in de bronnen van God, die groeit als een palmboom en wordt uiteindelijk een terebint van gerechtigheid, zegt Jesaja 61:3, een niet gemakkelijk te vellen eik.

De bedoeling is dat wij naar beneden wortelschieten en naar boven vrucht dragen, zei Jesaja in 37:31. Heb je wortels in God? Hoe diep gaan die? De lengte van de boom omhoog is vaak proportioneel aan de diepte naar beneden. God is misschien meer geïnteresseerd in je wortels dan in je vrucht, omdat Hij weet dat het succes van de boom 'm niet zit in de vruchten aan zijn takken maar in waar de wortels naar beneden in schieten, en Hij hoopt dat dat in goede grond en diepe bronnen is. Als die wortels er zijn, dan komt die vrucht vanzelf. Bovendien, vrucht verdwijnt en komt met seizoenen, maar je wortels blijven en groeien dieper in de stormen van het leven. Daarom kun je beter investeren in je verborgen wortels en de bronnen waarin die schieten, dan in je prestaties. Wortels hebben te maken met voeding.

Ik heb mij laten vertellen dat de kweker van een palmboom, wanneer hij het zaad van de boom in de grond plant, hij over de grond waar hij het zaad heeft geplant een steen legt om te voorkomen dat de boom gelijk de hoogte in schiet en eerst naar beneden de grond in groeit naar de diepere bronnen om die te bereiken.

Zo is het ook bij God: Hij wil dat je eerst wortelschiet in Hem voor je naar boven vrucht krijgt (Jes.37:31). En wat ik leerde is dat wat snel overeind staat meestal ook snel weer verdwijnt maar dat de vrucht die langzaam groeit langer blijft. Door je eigen vertrouwen op God te stellen, door je zelf met Hem in geloof te verbinden zoals Abram deed in Genesis 12, en telkens opnieuw naar Hem terug te gaan, leg je je eigen wortels in God en wordt je zelf een terebint, een eik. Iets anders is in dat geval ook waar...

2. Leg je eigen wortels, want geen boom groeit aan de wortels van een andere boom. Wees geen klimop aan een ander, slurp niet van de geestelijke bronnen van een andere boom. Leg je wortels niet in andere bomen, maar leg ze zelf direct in God. Dat doe je door zelf naar Hem op zoek te gaan, door zelf te slurpen van Zijn Geest en je te buiten te gaan aan Zijn Woord. Welzalig de man die niet wandelt in de raad van de goddelozen... maar aan des Heren Wet zijn welgevallen heeft en diens Wet overpeinst bij dag en bij nacht, zegt Psalm 1. Bij dag en bij nacht is een poëtische uitdrukking die betekent dat je hele leven

erdoor is genomen, dat de Wet van God, Gods spreken, heel je aandacht heeft en al die andere geestelijke bronnen niet. Stem je af op de zendfrequentie van God, de radiofrequentie van de hemel, waardoor je zelf Gods stem verstaat en die niet via anderen hoeft te horen steeds. In welke grond sta je? Aan welke bronnen ben je geplant? Aan die van God? Waar liggen je wortels?

3. Wie geen wortels heeft ligt gauw omver, maar hoe dieper je wortels gaan hoe steviger je stam, en hoe steviger je stam hoe meer vrucht je aankunt aan je takken. Je kunt niet verwachten dat je veel vrucht zult dragen als je geen stevige stam hebt die de vrucht aankan, kan dragen. En bovendien... Hoge bomen vangen veel wind, maar je wordt niet van de ene op de andere dag een hoge boom als je die wil worden en hoge bomen hebben lang en veel geïnvesteerd in hun wortels, hun diepgang.
4. Wie geen wortels heeft ligt gauw omver maar hoe dieper je wortels gaan hoe steviger je staat in de storm. Wie diepe wortels heeft kan wel wat wind hebben, wellicht zelf een tornado. Als dat waar is, dan is iets anders dat ook: Wanneer de storm komt, dan laat die zien hoe stevig je staat, of je wortels diep genoeg in de grond gaan, en of je wortels wellicht verdieping nodig hebben. Gelukkig begint God telkens weer opnieuw als je dan toch omver bent gegaan tijdens die storm en plant Hij je desnoods helemaal opnieuw en in betere grond. Je hoeft niet bang te zijn dat als je toch neer bent gegaan er geen hoop meer is. Desnoods zaagt God al je takken af en je stam ook, en begint Hij helemaal opnieuw met een stomp. Het maakt niet uit, want het is Zijn proces met je. Er is genoeg genade om opnieuw te beginnen. "Al valt de rechtvaardige zevenmaal, hij staat weer op" (Spreuken 24:16). Als ben je gestruikeld en gevallen, kom weer overeind. Het succes en falen zit 'm in of je neer blijft liggen. Bovendien: Af en toe moet je worden verpot. De grond is te nauw en God verplaatst je. Daar komt nog bij...
5. Wortels groeien in de verborgenheid. Wortels groeien onder de grond, daar waar niemand ze ziet. Je hebt misschien heel wat meegemaakt om die boom te worden, en iedereen ziet de boom maar niemand ziet wat jij meemaakte om diepe wortels te krijgen.

Wie je in het verborgene bent, is wie je in het openbaar wordt en wat je in het openbaar laat zien, je karakter en kracht, je vrucht, is wat je bent geworden door wie je in het verborgene echt bent en wat je met God hebt meegemaakt. Hoe diep mag God bij je gaan? Welke wortels mag Hij afkappen? Welke wortels mag Hij doen groeien? Ben je tot overgave gekomen? Leef je een leven op het altaar?, vraagt de Psalmist in Psalm 84. Is alles van Hem en zijn er wortels die weg moeten omdat zij de verkeerde vrucht aan je takken doen groeien? Heb je wortels van bitterheid, dan weet je zeker dat je aan je takken zure vruchten produceert en spot en ongeloof anderen te eten geeft, je bladeren die zij plukken.

6. In de schaduw van hoge bomen groeit niks. Daarom moet je soms worden verpot, verplaatst naar nieuwe grond, naar nieuwe uitdagingen. Sommige sterke mensen van God kunnen een beklemming worden, je zonlicht wegnemen wanneer je begint te groeien en wat je nodig hebt is dan om verpot te worden. Je hebt misschien ruimte nodig om verder te groeien. God staat dan een crisis met een leider toe die maakt dat je wordt verplaatst. Tot dan toe was de leider een beschutting maar nu is het tijd om weer verder te trekken. Ben je in zo'n proces? Hou moed, want het is een teken dat je weer verder groeit.

7. Wat zijn je wortels en waar liggen die?

- a. Uit welke bronnen haal je je geestelijke voeding? Waarmee vul je je innerlijke bron, je ziel en geest? Is het met het Woord van God of bijvoorbeeld de TV? Is het met het levende water van Gods Geest?
- b. Hoe is het met je verborgen omgang met God: je verborgen aanbidding, je verborgen gebedslezen en studie van Gods Woord, het spreken van God?
- c. Welke waarden heb je? Dat is: Wat vind je belangrijk? Waar hecht je in je leven het meeste waarde aan?
  - i. Je omgang met God op 1?
  - ii. Je huwelijk?
  - iii. Je gezin?
  - iv. Integriteit?
  - v. Dienen?
  - vi. Karakter?
  - vii. ...
- d. Zijn er wortels aan je stam, verborgen onder de grond, die afgekapt moeten worden? Zijn er verborgen zonden? Verkeerde voedingskanalen? Verkeerde patronen vanuit je psychologie? Familiedynamieken die niet heilzaam zijn maar destructief? Of, in de termen van Psalm 1, moet je weggkomen uit de kring der spotters, van de weg af gaan van de zondaars waarop je staat, en gaan happen van de raad van God in plaats van de raad van de goddelozen?